

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 16.08.1977, sp. zn. Tzv 24/77, ECLI:CZ:NS:1977:TZV.24.1977.1

Číslo: 19/1978

Právní věta: Zemře-li žadatel po podání žádosti o navrácení lhůty podle § 61 odst. 1 tr. ř., nemůže příslušný orgán tuto žádost zamítnout pro bezpředmětnost, nýbrž ji musí přezkoumat po věcné stránce. V řízení o navrácení lhůty nelze používat analogie podle § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 16.08.1977

Spisová značka: Tzv 24/77

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Lhůty, Navrácení lhůty

Předpisy: 141/1961 Sb. § 11 odst. 1 písm. e
§ 61 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 19/1978 sb. rozh.

Zemře-li žadatel po podání žádosti o navrácení lhůty podle § 61 odst. 1 tr. ř., nemůže příslušný orgán tuto žádost zamítnout „pro bezpředmětnost“, nýbrž ji musí přezkoumat po věcné stránce.

V řízení o navrácení lhůty nelze použít analogie podle § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 16. 8. 1977 sp. zn. [Tzv 24/77.](#))

Z odůvodnění:

Rozsudkem vojenského obvodového soudu byl obžalovaný I. V. odsouzen pro trestný čin opilství podle § 201 tr. zák. v souběhu s trestným činem poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 137 odst. 1, 2 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců nepodmíněně. Pro výkon tohoto trestu byl zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. byl mu uložen trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu 3 let.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolání. Vyšší vojenský soud však toto jeho odvolání zamítl, poněvadž bylo podáno opožděně.

Obžalovaný svým podáním ze dne 7. 12. 1976 požádal prostřednictvím svého obhájce vyšší vojenský soud o navrácení lhůty ve smyslu § 61 odst. 1 tr. ř. Současně předložil odůvodnění svého odvolání.

Vyšší vojenský soud v průběhu řízení o této žádosti zjistil, že obžalovaný I. V. dne 21. 12. 1976 zemřel. Na základě tohoto zjištění pak rozhodl podle § 61 odst. 1 tr. ř. z důvodů § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř. per analogiam tak, že žádost o navrácení lhůty se zamítá pro bezpředmětnost. Toto své rozhodnutí odůvodnil tím, že úmrtím obžalovaného I. V. přestal existovat subjekt řízení, o jehož právním postavení mělo být rozhodnuto ve smyslu § 61 odst. 1 tr. ř. a že též vzhledem k zániku zmocnění obhájce odsouzeného nelze dále pokračovat v řízení.

Proti uvedenému usnesení podal ministr národní obrany ČSSR stížnost pro porušení zákona, v níž vytýká vyššímu vojenskému soudu nesprávnost postupu spočívající v tom, že žádost odsouzeného I. V. nepřezkoumal po věcné stránce a zamítl ji pro bezpředmětnost, ačkoliv neměl pro to zákonné důvody. Podle názoru ministra národní obrany ČSSR smrt odsouzeného v daném případě nebránila dalšímu řízení, a proto bylo třeba žádost přezkoumat z hlediska její důvodnosti. Vyšší vojenský soud tím, že žádost zamítl pro bezpředmětnost, porušil zákon v ustanovení § 61 odst. 1 tr. ř. S ohledem na tuto skutečnost ministr národní obrany ČSSR navrhl Nejvyššímu soudu ČSSR, aby vyslovil porušení zákona v citovaném ustanovení, napadené usnesení zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Generální prokurátor ČSSR navrhl, aby podané stížnosti pro porušení zákona bylo vyhověno.

Nejvyšší soud ČSSR přezkoumal napadené usnesení ve smyslu § 267 odst. 1 tr. ř. a zjistil, že zákon porušen byl.

Z připojeného trestného spisu vojenského obvodového soudu sp. zn. 1 T 228/76 je patrné, že obžalovaný, ačkoliv byl řádně poučen o právu podat odvolání ve lhůtě do 8 dnů od doručení rozsudku, podal odvolání až 2 dny po uplynutí této lhůty, tedy opožděně, a z tohoto důvodu vyšší vojenský soud jako soud odvolací nemohl rozhodnout jinak než odvolání obžalovaného zamítnout podle § 253 odst. 1 tr. ř.

Ze spisu vyššího vojenského soudu sp. zn. Nt 64/76 je patrné, že odsouzený podal dne 7. 12. 1976 u vojenského obvodového soudu prostřednictvím svého obhájce žádost o navrácení lhůty ve smyslu § 61 odst. 1 tr. ř. V žádosti uvedl, že v době rozhodné pro podání odvolání byl léčen na ošetřovně u svého vojenského útvaru na následky zranění, které utrpěl při dopravní nehodě a že jeho zdravotní stav vylučoval možnost, aby odvolání ve lhůtě podal, případně aby se mohl poradit s obhájcem. Vyšší vojenský soud si vyžádal zprávu hlavního lékaře útvaru a provedl další šetření. Mezitím však zjistil, že odsouzený I. V. dne 21. 12. 1976 zemřel. S ohledem na tuto skutečnosti se již žádostí odsouzeného po věcné stránce nezabýval a zamítl ji pro bezpředmětnost s použitím analogie podle § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř.

Tento postup vyššího vojenského soudu je nesprávný a odporuje zákonu. Z ustanovení § 61 odst. 1 tr. ř. se jednoznačně podává, že orgán, jemuž přísluší o opravném prostředku rozhodovat, povolí navrácení lhůty obviněnému, zjistí-li, že obviněný nebo jeho obhájce zmeškali lhůtu k podání opravného prostředku z důležitých důvodů. K tomu, aby mohl posoudit, zda takové důvody existovaly a zda bránily včasnému podání opravného prostředku, musí přezkoumat žádost o navrácení lhůty z hlediska její důvodnosti, tedy po věcné stránce. Na této povinnosti nic nemůže změnit skutečnost, že žadatel zemřel dříve, než bylo o jeho žádosti rozhodnuto.

Podáním žádosti o navrácení lhůty vznikla nejistota o tom, zda právní moc rozsudku měla vůbec nastat. Tuto nejistotu lze vyřešit jen v řízení podle § 61 tr. ř. Jestliže žádost o navrácení lhůty není důvodná, je tu pravomocný rozsudek a zastavení trestního stíhání podle § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř. nepřichází v úvahu, když toto stíhání již skončilo pravomocným rozsudkem (srov. § 12 odst. 9 tr. ř.).

Jestliže žádost o navrácení lhůty je důvodná, odvolací soud zruší napadený rozsudek a trestní stíhání zastaví podle § 257 písm. b) tr. ř. z důvodu § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř. Procesní důsledky spojené se smrtí obviněného jsou tedy závislé na rozhodnutí podle § 61 tr. ř. Proto je třeba napřed přezkoumat žádost o navrácení lhůty po věcné stránce, a nepřichází zde v úvahu použití analogie § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř.